

Hoe de natuur voor ons werkt... en wij tegenwerken

Groen en natuur dienen alleen voor amusement en geot? Think again. Een goed functionerende natuur levert u meer voordelen op dan gedacht. Het probleem is dat we dat niet voldoende beseffen en de 'voordelen' niet optimaliseren maar beknotten. Door het volbouwen van Vlaanderen palmen we bijvoorbeeld overstromingsgebieden in die ons beschermen tegen het onderlopen van straten en huizen. Door het kappen van bomen verhinderen we dat die schadelijk fijn stof opnemen. Door het opofferen van landbouwgrond is er minder plaats voor voedselproductie.

In een lijvig Natuurrapport wijst het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek erop dat heel wat van wat de natuur ons aanbiedt (ecosysteemdiensten) - water- en voedselproductie, schone lucht enzovoort - door onze manier van werken en wonen wordt beknot. Met alle risico's vanden voor onze gezondheid en welvaart. De wetenschappers wijzen erop dat de natuur echt haar 'werk' moet kunnen doen en het 'aanbod' van de natuur en de 'vraag' van de samenleving in evenwicht moeten blijven. Maar voorlopig slagen we daar nog niet in.

**MAARTEN LAMBRECHTS
EN KATRIEN VERSTRAETE**

Wat de nv Natuur ons 'levert'

EGENDE

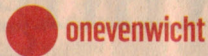
evenwicht tussen
aanbod en vraag

stabiel

kwetsbaar

onevenwicht

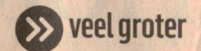
vraag tegenover
aanbod

kleiner

groter

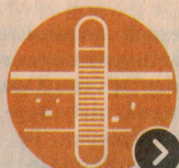
veel groter

Voedsel

De vraag naar voedsel in Vlaanderen stijgt doordat het aantal inwoners stijgt. Het aanbod groeit eveneens, maar onze land- en tuinbouwers kunnen de groeiende vraag niet volledig inlossen. Vlaanderen moet dan ook veel voedsel invoeren. Niettegenstaande de milieu-inspanningen van de landbouwers tast de intensieve landbouw de bodemvruchtbaarheid in Vlaanderen aan,

wat dan weer een stabiele voedselproductie in gevaar brengt. Ook daalt het aantal wildsoorten in de Vlaamse natuur. De noodzakelijke bestuivende insecten - zoals bijen - kunnen dan weer wel voldoende hun ding doen.

45% van de landoppervlakte van Vlaanderen wordt gebruikt voor voedselproductie

Zuiver water

Hoewel het in Vlaanderen relatief veel regent, kampt onze regio toch met waterschaarste. Vooral door onze hoge bevolkingsdichtheid beschikken we per persoon over heel wat minder drinkbaar water dan andere landen. Bovendien is de waterkwaliteit allesbehalve voldoende. Dat is ook het gevolg van het 'beïnvloeden' van het watersysteem. Rivieren rechtrokken hebben bijvoorbeeld tot gevolg

dat waterlopen hun zelfzuiverend effect verliezen, want zuiverende micro-organismen leven het liefst in moerassige gebieden.

De gemiddelde Belg heeft een watervoetafdruk van **2.700 m³/jaar**

Zuivere lucht

De natuur - denk aan bossen of zelfs bomenrijen in straten - helpt de lucht zuiver te houden. Naaldbomen zijn bijvoorbeeld erg goed in het verwijderen van fijn stof. Bossen zijn tegelijkertijd luchtfilter, geluidsbuffer, houtleverancier en recreatieplek. Genoeg redenen om het bos in ere te houden.

Door vervuiling met fijn stof verliezen de Vlamingen jaarlijks **79.500 levensjaren**

vruchtbaarheid bodem

Onder controle houden
landbouwziektes

Productie energie-
gewassen

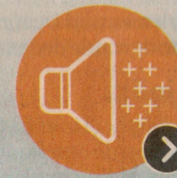
Wildproductie

Zuivering
vervuild water

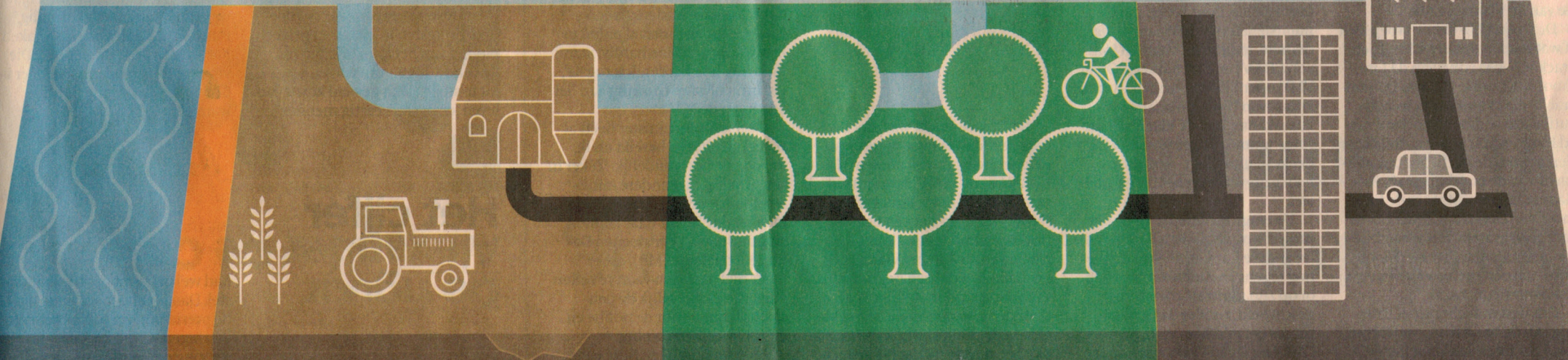
Water-
productie

Tegengaan
geluidsoverlast

Zuivering
vervuilde lucht

Bescherming
van de kust

Tegengaan
overstromingen

Tegengaan
klimaatverandering

Tegengaan
bodemerisatie

Bescherming tegen klimaatveranderingen

De klimaatverandering is vanzelfsprekend een globaal probleem. Maar de invloed is ook bij ons tastbaar. Door verdroging in de zomer neemt het risico op watertekorten toe. Door de stijging van de zeespiegel kan het grondwater in de kustzone verziltten. Schadelijke insecten kunnen langer overleven door

warme winters. Er is meer risico op overstromingen. Een goed werkend 'ecosysteem' met veel variatie is absoluut noodzakelijk om de risico's van klimaatverandering in te dijken. In de strijd tegen overstromingen is er nood aan voldoende overstromingszones en natuurlijke bescherming (zoals duinen, zandbanken en stranden)

2 miljard €

De directe economische schade van een storm waarbij het water tot 7 meter boven het gemiddelde laagwaterpeil stijgt, kan voor Vlaanderen tot 2 miljard euro oplopen. Gelukkig is de kans hierop 1 op de 1.000 jaar.

Bescherming tegen modderstromen

Een afwisselend landschap helpt om water te kanaliseren en op te nemen. Het verkavelen van landbouwgrond en het kappen van bomen en hagen (denk aan de bekende knotwilgen) kunnen het wegspoelen van (vruchtbare) grond veroorzaken. Het totale bodemverlies als gevolg van watererosie in Vlaanderen

138,5 miljoen €

De jaarlijkse schade door modderstromen aan straten, huizen, garages en tuinen wordt in Vlaanderen geraamd op 14,1 tot 138,5 miljoen euro, afhankelijk van de frequentie en de hevigheid van onweders in een bepaald jaar.